

Poněvadž to tedy jasně z toho vyplývá, že takovouto náhradu při expropriaci určuje dle určitých předpisů jen Státní pozemkový úřad, nemůže se vlastník převzaté půdy dožadovati náhrady pořadem práva a jsou tedy veškeré spory v té příčině vyloučeny a musí soud dle § 240 s. ř. pokaždé z úřední povinnosti k takovéto námitce, i když nebyla učiněna při prvním roku, přihlížeti.

Náhradový zákon tedy změnil a doplnil občanský zákon takto:

1. Poznámkou zamýšleného převzetí zrušil právní poměr mezi vlastníkem a nájemcem či pachtýřem. Tím doplnil hlavu XXV. obč. zák. o smlouvách nájemních.

2. Částečně změnil hlavu XXX. speciálně § 1295 obč. zák., když v § 50 a) náhrad. zák. vyloučil při této expropriaci požadovati náhradu škody ex contractu pro předčasné zrušení pachtovní smlouvy výpovědí jak na vlastníku velkostatku tak i na státu.

3. Knihovní poznámkou zamýšleného převzetí dle § 3 náhrad. zák. nastal pak nový právní poměr mezi státem a vlastníkem, dle něhož vlastník má právo požadovati náhradu vůbec jen od státu, tedy nikoliv náhradu od pachtýře ex contractu, poněvadž právní poměr mezi vlastníkem a pachtýřem byl tou expropriací zrušen a poněvadž smlouvu nemůže splniti ani jedna ani druhá strana, a to nezaviněně.

Vznikl i další právní poměr mezi státem a pachtýřem, kterýž se končí 6měsíční výpovědí státem jako singulárním successorem vlastníka ipsa lege danou. *JUDr. Ant. Čapek.*

D E N Í K.

JUDr. KAREL BATĚK †

Velikou mezeru způsobil majestát smrti ve stavu notářském. Dne 19. září 1924 zemřel jeden z předních reprezentantů — Dr. Karel Batěk.

Narodil se dne 24. července 1860 v Hradci Králové, kdež jeho otec byl rovněž notářem a presidentem notářské komory

Král. Hradecko-Chrudimské. Vykonav státní zkoušky vesměs s vyznamenáním, a dosáhnuv hodnosti doktorské, věnoval se stavu notářskému s celou duší. Nespokojiv se pouze se vzděláním nutným pro povolání, oddal se studiu vědeckému, zejména instituce notářské a otázek stavu toho se týkajících. Již jako kandidát na popud Dra Randy uveřejnil v roce 1892 v Právniku důkladnou a četnými vědeckými prameny dotvrzenou stat »O vrchním poručnictví a radě rodinné.«

Jmenován v roce 1896 notářem v Kralovicích, zvolen pro vynikající své vlastnosti za člena komory Plzeňsko-Písecké a po svém přeložení do Prahy, za náměstka presidenta komory Pražské a hned na to za presidenta komory, v kteréžto funkci setrval po 18 let až do své smrti.

Zvolen byv za předsedu odboru »Praha«, Rak. spolku notářů a za delegáta tohoto odboru ve valné schůzi delegátů, konané ve Vídni, vynikl svými vědomostmi tak, že zvolen byl ihned za místopředsedu Ústředního výboru tohoto spolku a za člena stálého výboru pro pořádání mezinárodního kongresu notářů. Tím započala jeho veliká činnost stavovská. Spolu s Drem Mayer-nofrem a Drem Wagnerem stal se ve starém Rakousku reprezentantem stavu notářského, vedl veškerá jednání s ministerstvem spravedlnosti a měl zejména lví podíl na osnově notářského řádu, která jako vládní návrh předložena byla v roce 1911 říšské radě. Podobně spolupůsobil na osnově notářského řádu, jež předložena byla našemu ministerstvu spravedlnosti, a jako člen subkomitétu pro reformu občanského zákona (právo dědické). Pořádal četné vědecké přednášky, tak zejména v r. 1906 v Právnické jednotě »O právní povaze formy právních jednání a vnucených formách práva německého«, jež vyšla také v Právniku. Podobně přednášel v Rakouském spolku notářů a ve Spolku notářů československých, kteroužto organizaci po převratu vydupal, stav se prvním předsedou. Jeho přednášky vyšly v Zeitschrift für Notariat a v Českém právu, kterýžto odborný časopis rovněž pomáhal založiti a spoluredigoval. Známa jsou jeho pojednání: Über die Frage der Legalität der Vertretungsfähigkeit der Notare in Streitsachen uveřejněná v Zeit. f. Not. v r. 1903 a v Českém právu uveřejněná břitká kritika přednášky Dra Löwyho, konané v advokátní komoře o osnově nového notářského řádu. V Českém právu uveřejněna bude též jeho poslední práce: »Ideologické základy řízení pozůstalostního«.

Velikou pozornost upoutal též jeho důkladný referát o otázkách »Welche Neugestaltung der notariellen Urkundformen und

der Kompetenzen erfordert der moderne zwischenstaatliche Verkehr zur Beförderung gegenseitiger Rechtshilfe« přednesený na kongresu rakousko-uhersko-německých notářů ve Vídni v r. 1907.

Pro důkladnou znalost právní jmenován byl v r. 1908 členem zkušební komise pro státní zkoušky odboru judiciálního na naší universitě. Jeho neobyčejné nadání řečnické a znalost řeči napomáhaly mu v jeho ušlechtilém snažení, aby notářskému stavu, v Rakousku tak odstrkovanému, dostalo se náležitého uznání a práv mu příslušících. Ve svém povolání byl obecně velice vyhledáván, pro odborné své vědomosti, životní zkušenost a milé chování. Na povolání své pohlížel se stanoviska čistě etického a viděl v notáři nástroj k zabezpečení jistoty a zachování míru v právu soukromém.

V něm ztrácí stav osvědčeného vůdce a naše věda pilného pracovníka. Buď čest jeho památce!

Dr. Č.

K zákonodárné technice Národního shromáždění. Pod tímto nadpisem vytkl jsem v »Právniku« 1920, strana 147, jak ledabylým způsobem se v Národním shromáždění fabrikují zákony. Na mnohé jiné nesrovnalosti bylo již v »Právniku« opětovně poukázáno. Stejně špatně a povrchně, jak se dělají zákony, jsou sdělávána i vládní nařízení. Další doklady přímo neodpovědné zákonodárné a nařizovací práce jsou tyto: Ve vládním nařízení ze dne 4. července 1924, čís. 152 Sb. z. a n. o výběru a úhrnné odměně vyrovnávacích správců jest stanoveno, že základ výměry úhrnné odměny vyrovnávacího správce tvoří i částka, z níž jest podle článku XIV., § 10, čís. nař. č. 337 z r. 1914 ř. z. zapraviti úhrnný poplatek. Při tom bylo přehlédnuto, že zmíněný článek XIV. byl zrušen paragrafem 49 č. 11 čís. nař. ze dne 15. září 1915 č. 279 ř. z. Ještě horší lapsus sběhl se v zákoně ze dne 2. července 1924 č. 177 Sbírky, kterým se doplňuje zákon ze dne 15. dubna 1920 č. 314 Sbírky o exekuci na platy a výslužné zaměstnanců a jejich pozůstalých. Zde stanoví se v § 2, že ustanovení § 4 zákona ze dne 15. dubna 1920 č. 319 Sbírky zůstávají nedotčena. Tento byl však zrušen zákonem ze dne 18. března 1921 č. 115 Sbírky. V zákoně 177-1924 mělo tedy správně státi, že ustanovení § 4, zákona ze dne 18. března 1921 č. 115 Sb. z. a n. zůstávají nedotčena.

Každý praktický právník doplňuje a opravuje si svoji Sbírku zákonů a nařízení podle měnícího se zákonodárství, a jest podivuhodné, že v ministerstvech se tak patrně neděje, takže se tam zruší zákon již dávno zrušený anebo zachovávají se v platnosti ustanovení zákonů před tím již zrušených. Dr. A. S.